

БИРИНЧИ ЯРИМ ЙИЛНИКДАГИ ИҚТИСОДИЙ НАТИЖАЛАР ВА ЙИЛ ЯКУНИГАЧА МҮЛЖАЛЛАНГАН УСТУВОР ВАЗИФАЛАР МУҶОКАМА ҚИЛИНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев раислигига 17 июль куни худудлар ва тармоқларда иқтисодий ўсиш суръатларини таъминлаш бўйича биринчи ярим йиллик таҳлили ҳамда йил якунинга қадар устувор вазифалар мухоммаси юзасидан видеоселектор йигилиши ўтказилди.

Аввало, бажарилган ишлар қисқача айтиб ўтилди. Жорий йилнинг олти ойида ялпи ички маҳсулот 6,4 физига кўпайган. Саноат 7,8 физига, курилиш 10,1 физига, хизматлар 12,9 физига, кишишоқ хўжалиги 3,8 физига ўсган. Бюджет даромадлари ҳам 113 трилион сўмга этиб, 14 физ ошган.

Умуман, йил бошидан бўён республикада яратилган кўшилган қўймат 567,4 трилион сўмга, янни, 45,1 миллиард долларга етган. Бундай рақамлар илгари бўлмаган.

Ўтган даврда жами капитал кўйилмалар 229 трилион сўмни ташкил қўлган. Шундан 15,5 миллиард доллари хорижий инвестициядир. Андикон, Булокбoshi, Коракўл, Кармана, Давлатбод туманлари, Наманган ва Самарқанд шаҳарлари инвестицияси 100 миллион доллардан, Шароф Рашидов, Фориш, Янги Наманган, Оҳангарон туманларида эса 70 миллион доллардан ошган.

Йил бошидан 3,5 миллиард долларлик З мингта лойиҳа ишга тушиб, 76 мингта юқори даромадли доимий иш ўрни яратилган. Тадбиркорлик учун 82 трилион сўм кредит

вазифаларни белгилаш зарурлигини таъкидлadi.

— Дунёдаги оғир шароитта қарамасдан, барқарор иқтисодий ўсиш йўлида аниқ натижаларни эришайпмиз. Буни Халқаро вазифаларни жамғармаси, Жаҳон банки, ҳамкор давлатлар раҳбарлари, рейтинг ташкилотлари, йирик инвесторлар ҳам эътироф эталити. Лекин, бугун камчиликларни кўрсатиб, заҳираларни ишга солиши бўйича аниқ вазифаларни белгилаб олсан, фойдала бўлади, — деди Шавкат Мирзиёев.

Биринчи бўлиб, иқтисодиёт, молия, солик, тадбиркорликни кўллаб-кувватлаш ва камбагаллини кискартириши масалалари мухоммаси қилинди.

Сайхунобод, Уйчи, Зарборд ва Фиждувон тажрибалари натижасида олти ойда 4 мингдан ортиқ маҳалла саноат ва қишлоқ хўжалигига ихтинослашган, 1 миллион 600 минг аҳоли расмий банд бўлган, 712 мингта янги даромад солиги тўловчи пайдо бўлган.

Йигилишда буларга янги туртки бериш максадида кўшимча чоралар белгиланди. Ҳусусан, энди туман ҳокими, банк раҳбари ва маҳалла раиси бир бўлиб ишлаш бўйича уч томонлама

шартнома тузади. Жорий йил 1 декабргача "Сайхунобод тажрибаси" асосида хонадонлар учун молиявий пакет кўлиб берилади. Бу орқали 495 минг аҳолининг бандлиги таъминланади. Иккинчи ярим йилликда "Оиласиё тадбиркорлик" дастури қамрови 1,5 баробар оширилиб, 4 трилион сўм ажратилади.

"Уйи тажрибаси"га асосан, туман ҳокими ва банк раҳбарлари тадбиркорлар билан учрашиб, уларнинг бизнесини кенгайтиришга кўмаклашади. Бунда ҳоким ер, электр, сув, ўйл ва бошқа инфраструктура масаласини, банк эса маблагни ҳал қилиди. Бу орқали йил якунига гача 670 минг аҳоли бандлигини таъминлаш мумкинлиги айтилди.

"Фиждувон тажрибаси" асосида йил якунига қадар мингта маҳалланинг ўзида кўп қаватли саноат бинолари ташкил қилинади. Уларга хонадонлардаги ишлаб чиқаришлар кўчирилади. Ушбу биноларнинг юқори қаватларida ишлайдиган тадбиркорларга солик имтиёзлари берилади. Бу 140 минг иш ўрнини "соядан" чиқаришга шароит яратади.

(Давоми 2-саҳифада)

ЎЗБЕКИСТОНДАГИ ИЛК ЙИФМА УЙЛАР

Ўзсаноатқурилишбанк Ўрта Осиёда ягона лойиҳа – йиғма уйлар курилишига ҳисса кўшиди

Ўзсаноатқурилишбанк томонидан журналистлар учун Андикон вилояти Кўргонтепа туманидаги йиғма уй-жойлар тайёрловчи "Modern Sunny Home" корхонасига пресс-тур ташкил этилди.

Ўзбекистон – 2030 стратегияси"да маҳаллий ҳомаёш базасидан самарали фойдаланиш ва илгор технологияларга асосланган саноат ҳамда ишлаб чиқаришни ривожлантириш, янги-янги лойиҳаларни ишга тушириш, аҳоли бандлигини таъминлаш бўйича қатор вазифа берилганланган.

Ана шу ўйналишдаги ишлар самародорлигини ошириш, тадбиркорликни ривожлантириш, аҳоли бандлигини таъминлашга кўмаклашади. Ўзсаноатқурилишбанк мамлакати-мизнинг турли худудларидан ўзи хизмат кўрсатётган кўплаб корхоналарга молиявий ёрдам бермоқда, уларнинг қатор лойиҳаларини молиялантиришга алоҳида эътибор қаратмоқда.

Кўргонтепа туманидаги йиғма уй-жойлар тайёрловчи "Modern Sunny Home" корхонасининг молиявий кўллаб-кувватланиши ҳам ана шу ўйналишдаги ишларга бир мисолидir.

Туркия компанияси билан ҳамкорликда фаолият олиб бораётган мазкур корхона йиғла минг дона ишлага уй-жой ишлаб чиқариш кувватига эга. Умумий қўймати 5 млн. 130 минг долларга тенг бўлган инновацион лойиҳани амалга ошириш учун Ўзсаноатқурилишбанк томонидан 3 млн. 174 минг доллар микдорида кредит ажратилган.

(Давоми 2-саҳифада)

СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ

СУВ ТЕЖОВЧИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ЖОРИЙ ҚИЛИШ ИШЛАРИ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Жорий йилда Сирдарё вилоятда 28,1 минг гектар экин майдонларида сув тежовчи технологияларни жорий қилиш ишлари умумий рејага нисбатан 162 физизни ташкил килимокда.

Жорий йилнинг 1 июль ҳолатига сувни тежовчи технологияларни жорий қилиш ишлари умумий рејага нисбатан 162 физизни ташкил килимокда. Бу борада барча туманларда ишлар ташкил қўлинган ҳамда 19 та пудратчи корхоналар томонидан

курилиш-монтаж ишлари олиб борилмоқда.

Агробанк томонидан 211 та талаборнинг 9,9 минг гектар экин майдонидан мазкур ишларни амалга ошириш учун жами 123,2 млрд. сўмдан ортиқ кредитлар ажратилган.

(Давоми 2-саҳифада)

Ислоҳот

“АҚДПИ”

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ЖОРИЙ ҚИЛИШ ҲАР ҚАЧОНГИДАН МУҲИМ

Қишлоқ хўжалиги кўплаб мамлакатларда муҳим иқтисодий тармоқ бўлиб, аҳолини озиқ-овқат, саноатни хомашё билан таъминлади.

Бироқ бутунгун дунёда қишлоқ хўжалигига иккимиз ўзгариши, сув ва ресурслар етишмаслиги, эскирган техника ва технологиялар, ишлаб чиқаришни бошқариш ва ташкил

етиш соҳасидаги муаммолар каби кўплаб хавф-хатар ва муаммолар юзага келмоқда. Шу нюктан назардан, "аклии" қишлоқ хўжалиги қишлоқ хўжалиги муаммоларини ҳал қилиши

ва ишлаб чиқариш жараёнларини оптималлаштириш учун янги технологиялар ва инновацияларни бирлаштирган концепциядир.

(Давоми 3-саҳифада)

ЁНГИН АВТОМАТИКА ҚУРИЛМАЛАРИ ИШОНЧЛИ, СИФАТЛИ

Буғунги кунда республикамиз худудида кенг қўламли қурилишлар олиб борилмоқда. Баланд қаватли бинолар қад ростламоқда.

Ушбу обьектларнинг ҳалқимизга кўп йиллар хавфсиз хизмат кўрсатиши учун ёнғин автоматика тизими орқали хавфсизликни таъминлаш мажбур ўрин эгалайти. Чунки тилсиз ёв кўп ҳолатларда катта моддий ва маънавий зарар етказилиши, энг ачинкалиси эса одамлар ҳаётига зомин бўлиши хеч биримизга сир эмас. Бундай аянчи ҳолатларга йўл қўймаслик учун, биринчи навбатда ёнғин чиқишининг олдини олиш,

ёнғин пайдо бўлган вазиятда унинг салбий оқибатларини камайтириш учун тезкорликни таъминловчи ёнғин учирши воситаларининг аҳамияти бекёёсdir. Қолаверса, жаҳон ҳамжамият олдида турган энг глобал мунамолардан бири ҳам ёнғин балосини жилюваш ва унга карши кураш ҳисобланади.

Мамлакатимизда ёнғин хавфсизлигини таъминлашдаги мавжуд муаммоларни ўз вақтида бартараф этиш, ёнғинга

қарши муҳофазани такомиллаштириш, айни шу соҳага янги инновацион технологияларни кўллаш амалиётини янада кучайтириш, илгор хорижий тажриба ва ишланмалар ҳамда технологиялар асосида ёнғин хавфсизлиги соҳасини жадал инновациялар ривожлантириш борасида самарали ишлар баъжарилмоқда.

(Давоми 3-саҳифада)

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ

ОИЛАВИЙ КОРХОНАДАН КҮП ТАРМОҚЛИ ХЎЖАЛИККА

– Фарзандимнинг жарроҳлик амалиётига 30 миллион сўм сарфланишини айтишганида пешонамдан совуқ тер чиқиб кетди, – деди исми-шарифини билдиришни истамаган бир онахон.

шугулланаркан. Тухум, гўшт йўналишида жўжалар, керакли озуқалар хўжалик томонидан бериларкан.

Хўжалик фалладан 90 центнардан ошириб хосил олгани ҳақида хабар тарқалди. Деҳқончиликдаги бу муваффақиятсири нимада? Фермернинг келтисидаги ниятлари қандай? Хабар асосида кўнгилдан ўтган шу каби саволларга ҳам ойдинлик киритишга ҳаракат қўйдик.

– Қарийб 500 гектар ер ихтиёри мизда, – деди Э.Шеров. – Пахта, галла, маккажӯҳори экинлари экилган. Бу экинлар учун деярли минерал ўғит олмаймиз. Куз-киш мавсумида фермадан маҳаллий ўғит чиқарамиз. Тўйинган ерда ҳосил бўлил бўлади-да.

“Очиғи, масалани яратган бу тарзда осон ижобат қылганидан бироз довдира бам қўлдим. Шундай мурувватли инсонларни доим бирни икки бўлишини тилаб дудодаман”.

Дарвоке, саҳоватпеша бу фермернинг ўнлаб хайрли ишларидан бири тағсилоти билан танишингиз юкорида. Қўли очиқлигидан ҳам “Элдор-К”-нинг тармоқлари кун сайн кенгайиб, иши ривож топмоқда. Хўжаликнинг парранда, чорва, деҳқончилик тармоқларининг ҳар қайсисида ўнлаб қишлоқ ёшлиари меҳнат қилишга аспи.

– Қишлоқда яшаймиз. Фақат маош билан оиласи тўкис қилиш кийин. Шу боис мазкур хўжаликида ишлайман. Рўзгор ёхтиёжи учун чорва, парранда маҳсулотларигача меҳнат ҳақимиздан ташқари ажратишиади. Буларнинг бари пулга чакилса, хорижда қўйналиб пул топаётганларнидан кам эмас. Доим оиласадан, кўнгил хотиржам, деди тутуҳонада меҳнат қилаётганлардан бири.

Яна ишчиларнинг таъкидлашича, бу ерда ишлаганларнинг аксарияти уйларида ҳам паррандачилик билан

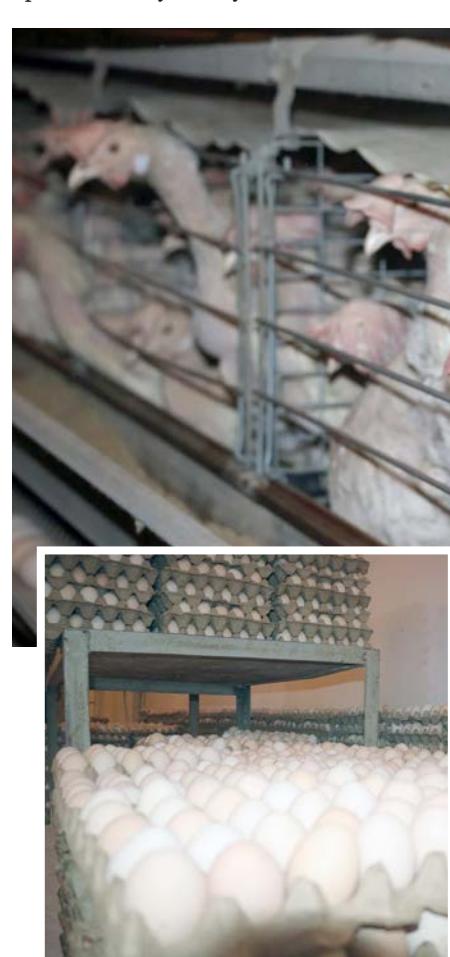
ҳам парҳез гўшт, тухумга эҳтиёж катта.

– “Бир товукқа ҳам дон, ҳам сув керак” деганларидай паррандалар озуқаси масаласида қўйинчилик бўлмаглати?

– Фермада 420 бош наслли қорамол ҳам боқилади. Шундан 200 боши сигир. Ҳар куни 4,5 тоннага яқин сут топшириш бўйича “Алмўмин” сутни қайта ишлаб чиқариш корхонаси билан келишувимиз бор. Бу гапларни бежизга айтмайман. Парранда учун ҳам, чорвага ҳам рацион асосида ем зарур. Шунинг учун омухта ем ишлаб чиқариш заводини, 1500 бош қорамолга мўлжаллаф берма қўриши бошлаганимиз. Яқин вақтларда ҳар иккала курилиш ҳам поёнига етади. Яна бир ниятимиз даромадаримиз хисобига келтис ယил сутни қайта ишлаш технологиясини ҳам ўрнатамиз.

Ҳа, 24 ўйлар бурун оиласидан ташкил этилган тадбиркорлик субъекти бутун кўп тармоқи хўжаликка айланди. Фермернинг кўнгил катидаги ниятлари esa бирин-кетин ушалаяпти.

Киёмжон ЗИЁТОВ

– Ҳозир қанча парранда парваришиланапти?

– 200 мингта тухум йўналишида парранда бор. Шу кечга-кундузда 92 мингта жўёжа ҳам босқичма-босқич маҳсулот олишига тайёр. Маҳсулот экспортига алоҳида ётибор қаратаимиз. Кўнгил давлатларга тухум етказиб берамиз. Бундан ташқари, ички бозорда

“АҚЛЛИ” ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ЖОРӢ ҚИЛИШ ҲАР ҚАЧОНГИДАН МУҲИМ

(Боши 1-саҳифада)

Бу ишлаб чиқариш жараёнларини автоматаштириш ва оптималлаштириш, ҳосилдорликни ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархни камайтири учун буюмлар интернети, сенсорлар, маълумотлар таҳлили, сунъий интеллект ва бошқа технологиялардан фойдаланиши ўз ичига олади. Натижада, “Ақлли” деҳқончилик камроқ мағлаб билан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш, рентабелиларни ошириш ва қишлоқ хўжалиги баркарорлигини таъминлаш имконини беради.

“Ақлли” қишлоқ хўжалиги қишлоқ хўжалиги саноатини ривожлантиришнинг истиқболи йўналиши хисобланади. Бирор уни амалга ошириш йўлида малакали кадрлар етишмаслиги, янги технологиялардан фойдаланиши имкониятларни кечланганлиги ва етарилача молиялаштирилмаганилиги каби муммолосар тўсқинлик қўймокда.

Бу муммолосарни ҳал қилиш учун таълим тизимини ривожлан-

тириш ва қишлоқ хўжалигидаги кадрлар малакасини ошириш, замонавий технология ва техникалардан фойдаланиши таъминлаш, аграр соҳага сармоя жалб этиши учун кўй шарт-шароит яратиш зарур.

“Ақлли” қишлоқ хўжалиги муммолосарининг асосий ечимларидан бирни сунъий интеллект, катта маълумотлар ва масоғадан зондлаш каби замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш хисобланади. Ушбу технологиялар ишлаб чиқариш санарадорлигини сезиларни даражада ошириши, маҳсулот сифатини яхшилаши ва ресурс харажатларини камайтириши мумкин.

Шундай қилиб, “Ақлли” қишлоқ хўжалигини ривожлантириш аграр секторнинг рақобатбардошлигини ошириш ва озиқ-овқат хавфисилигини таъминлашнинг муҳим вазифаси хисобланади.

Алишер РАШИДОВ,
Навоий вилояти Қишлоқ хўжалиги бошқармаси
бошлиғи.

ЁНГИН АВТОМАТИКА ҚУРИЛМАЛАРИ ИШОНЧЛИ, СИФАТЛИ

(Боши 1-саҳифада)

Шулар қаторида ёнгин ҳолатини барвақт аниқлаб, ёнгин хавф-хатари бўйича ёнгин-кўтказув хизматига хабар берилishi ҳамда бинолардаги ёнгин хавфисилигига қаратилган тизимларни бир-бира боғлаш борасида амалга оширилаётган ишларни ҳам мамнуният билан ётироф этсан, арзиди. Боиси, мазкур техник воситалар комплекси орқали обьектда ёнгин чиқиши белгилари тўғрисидаги ахборотларни қабул қилиш ва уларга ишлов бериш, ёнгинни автоматик тарзда ўчириш ҳамда ёнгинга қарши хавфисиликни таъминлашга эришилади.

– Шуларни инобатга олган ҳолда дунё бозоридаги илғор тажрибага эга бўлган ёнгин автоматикаларни ишлаб чиқариш бўйича биринчий компаниянида ёнгин хавфисилигига қаратилган тизимларни бир-бира боғлаш борасида амалга оширилаётган ишларни ҳам мамнуният билан ётироф этсан, арзиди. Боиси, мазкур техник воситалар комплекси орқали обьектда ёнгин чиқиши белгилари тўғрисидаги ахборотларни қабул қилиш ва уларга ишлов бериш, ёнгинни автоматик тарзда ўчириш ҳамда ёнгинга қарши хавфисиликни таъминлашга эришилади.

– Шуларни инобатга олган ҳолда дунё бозоридаги илғор тажрибага эга бўлган ёнгин автоматикаларни ишлаб чиқариш бўйича биринчий компаниянида ёнгин хавфисилигига қаратилган тизимларни бир-бира боғлаш борасида амалга оширилаётган ишларни ҳам мамнуният билан ётироф этсан, арзиди. Боиси, мазкур техник воситалар комплекси орқали обьектда ёнгин чиқиши белгилари тўғрисидаги ахборотларни қабул қилиш ва уларга ишлов бериш, ёнгинни автоматик тарзда ўчириш ҳамда ёнгинга қарши хавфисиликни таъминлашга эришилади.

Дарвоке, Музаффар Қодировнинг таъкидлашича, маҳсулотларни сифати ва рақобатдошлигини ошириш учун стандартларни жаҳон талабларига мослаштириш ва уни амалга ошириш мухим хисобланади. Компания ҳам ўз маҳсулотларни бозор талабларни асосида такомиллаштириб борган ва шалқаро стандартларга мувоғин бўйлан сифатни бошқарши тизимларини ишлаб чиқсан. Замонавий технологиялар ва илғор ишлаб чиқариш усулларини кўплаган ҳолда ҳар тономонига сифатли рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришга ётирилган.

Дарвоке, Музаффар Қодировнинг таъкидлашича, маҳсулотларни сифати ва рақобатдошлигини ошириш учун стандартларни жаҳон талабларига мослаштириш ва уни амалга ошириш мухим хисобланади. Компания ҳам ўз маҳсулотларни бозор талабларни асосида такомиллаштириб борган ва шалқаро стандартларга мувоғин бўйлан сифатни бошқарши тизимларини ишлаб чиқсан. Замонавий технологиялар ва илғор ишлаб чиқариш усулларини кўплаган ҳолда ҳар тономонига сифатли рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришга ётирилган.

Шу ўринда қайд этиши жоизки, Ўзбекистон ва Хитой ўртасида иктисолидёт, савдо, таълим, ижтимоий инфраструктура, сармоявий соҳаларда мағнафатли ҳамкорлик мустаҳкамланиб бормоқда. Электротехника, энергетика соҳаларида ҳамкорлик қилиш бўйича кўп қиррало алоқалар ишлаб чиқсан. Замонавий технологиялар ва илғор ишлаб чиқариш усулларини кўплаган ҳолда ҳар тономонига сифатли рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришга ётирилган.

Дарвоке, Музаффар Қодировнинг таъкидлашича, маҳсулотларни сифати ва рақобатдошлигини ошириш учун стандартларни жаҳон талабларига мослаштириш ва уни амалга ошириш мухим хисобланади. Компания ҳам ўз маҳсулотларни бозор талабларни асосида такомиллаштириб борган ва шалқаро стандартларга мувоғин бўйлан сифатни бошқарши тизимларини ишлаб чиқсан. Замонавий технологиялар ва илғор ишлаб чиқариш усулларини кўплаган ҳолда ҳар тономонига сифатли рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқаришга ётирилган.

эҳтиёжнинг ортишига олиб келади. Инсон ҳаёт фоалиятини таъминлаш берувчи юқори даражали телекоммуникация ва автоматаштирилган техник воситалар билан жихозланган бино ва иншоотларнинг ёнгин хавфисилигига масалалари жуда катта аҳамият касб этиши яққол намоён бўлади. Ёнгинни тез ва самарали ўчириш, асосан унинг аниқланиш харакати тезлигига, ёнгинни локализация қилишга ўйналирни ўйналирни ўчиришга олиб келади. Инсон ҳаёт фоалиятини таъминлаш берувчи юқори даражали телекоммуникация ва автоматаштирилган техник воситалар билан жихозланган бино ва иншоотларнинг ёнгин хавфисилигига масалалари жуда катта аҳамият касб этиши яққол намоён бўлади. Ёнгинни тез ва самарали ўчириш, асосан унинг аниқланиш харакати тезлигига, ёнгинни локализация қилишга ўйналирни ўчиришга олиб келади. Инсон ҳаёт фоалиятини таъминлаш берувчи юқори даражали телекоммуникация ва автоматаштирилган техник воситалар билан жихозланган бино ва иншоотларнинг ёнгин хавфисилигига масалалари жуда катта аҳамият касб этиши яққол намоён бўлади. Ёнгинни тез ва самарали ўчириш, асосан унинг аниқланиш харакати тезлигига, ёнгинни локализация қилишга ўйналирни ўчиришга олиб келади. Инсон ҳаёт фоалиятини таъминлаш берувчи юқори даражали телекоммуникация ва автоматаштирилган техник воситалар билан жихозланган бино ва иншоотларнинг ёнгин хавфисилигига масалалари жуда катта аҳамият касб этиши яққол намоён бўлади. Ёнгинни тез ва самарали ўчириш, асосан унинг аниқланиш харакати тезлигига, ёнгинни локализация қилишга ўйналирни ўчиришга олиб келади. Инсон ҳаёт фоалиятини таъминлаш берувчи юқори даражали телекоммуникация ва автоматаштирилган техник воситалар билан жихозланган бино ва иншоотларнинг ёнгин хавфисилигига масалалари жуда катта аҳамият касб этиши яққол намоён бўлади. Ёнгинни тез ва самарали ўчириш, асосан унинг аниқланиш харакати тезлигига, ёнгинни локализация қилишга ўйналирни ўчиришга олиб келади. Инсон ҳаёт фоалиятини таъминлаш берувчи юқори даражали телекоммуникация ва автоматаштирилган техник воситалар билан жихозланган бино ва иншоотларнинг ёнгин хавфисилигига масалалари жуда катта аҳамият касб этиши яққол намоён бўлади. Ёнгинни тез ва самарали ўчириш, асосан унинг аниқланиш харакати тезлигига, ёнгинни локализация қилишга ўйналирни ўчиришга олиб келади. Инсон ҳаёт фоалиятини таъминлаш берувчи юқори даражали телекоммуникация ва автоматаштирилган техник воситалар билан жихозланган бино ва иншоотларнинг ёнгин хавфисилигига масалалари жуда катта аҳамият касб этиши яққол намоён бўлади. Ёнгинни тез ва самарали ўчириш, асосан унинг аниқланиш харакати тезлигига, ёнгинни локализация қилишга ўйналирни ўчиришга олиб келади. Инсон ҳаёт фоалиятини таъминлаш берувчи юқори даражали телекоммуникация ва автоматаштирилган техник воситалар билан жихозланган бино ва иншоотларнинг ёнгин хавфисилигига масалалари жуда катта аҳамият касб этиши яққол намоён бўлади. Ёнгинни тез ва самарали ўчириш, асосан унинг аниқланиш харакати тезлигига, ёнгинни локализация қилишга ўйналирни ўчиришга олиб келади. Инсон ҳаёт фоалиятини таъминлаш берувчи юқори даражали телекоммуникация ва автоматаштирилган техник воситалар билан жихозланган бино ва иншоотларнинг ёнгин хавфисилигига масалалари жуда катта аҳамият касб этиши яққол намоён бўлади. Ёнгинни тез ва самарали ўчириш, асосан унинг аниқланиш харакати тезлигига, ёнгинни локализация қилишга ўйналирни ўчиришга олиб келади. Инсон ҳаёт фоалиятини таъминлаш берувчи юқори даражали телекоммуникация ва автоматаштирилган техник воситалар билан жихозланган бино ва иншоотларнинг ёнгин хавфисилигига масалалари жуда катта аҳамият касб этиши яққол намоён бўлади. Ёнгинни тез ва самарали ўчириш, асосан унинг аниқланиш харакати тезлигига, ёнгинни локализ

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ

Муқаддас "бозорком" дейилса бас, уни бутун Учқўрғон туманида танийдилар. Суяги меҳнатда қотган-да. Фақат фермерлик фаолиятини 2017 йилдан бошлади. Шу ўтган 7 йил ичида ҳам ишнинг кўзини билгани учун тумандаги энг илғор фермерлар қаторидан жой олди.

ҚЎҒАЙЛИК ФЕРМЕР аёл

Бутун Учқўрғонда ҳам ер оламан, экин экиб, юрт равнақига, хисса қўшаман, дейдиганлар кўплаб топилади. Лекин ишқ бошқа, ҳавас бошқа, деганларидек, ердан унумли фойдаланишини удаломлай боши қотаётганлар қанча?..

Шийлон саҳнига сув сепиб, сўрига онушта тайёрлаётган аёл бошидаги дуррасининг учини кўғайчасига ҳимраб, чаккасига тайхон тақиб олибди. У саҳар турниб, ёруғлини даласида кутиб олганини, тунда сугорилган пайкалнинг бошида сувчилар билан янги кун режасини белгилаб келгани-ю ишчиларининг тушлик жойига газета ва китоблар тахт қилига кўйганини шу тонг палласида айтсангиз бирорвоннинг ишониши қийин. Аммо бу Муқаддас "бозорком"нинг одати эканлигини биз ҳам инкор этолмаймиз. Чунки у уйининг остонасидан

қадамини асло вазминлик билан узган эмас. Ҳамиша шаҳдам, ҳамиша қувноқ бу аёл: ишга боряпсанми, байрамга бораётгандек чехрангни табассум билан беза, елкангни гоз тут, қадамларингни дадил ташла! Ахир ҳәйтинг мазмуни, икъбонг зиёси шу меҳнатинг билан-ку, дейди атрофдагиларга.

Лавҳамиз қаҳрамони Муқаддас Темирова раҳбарлигидаги "Қўғайлик эна" фермер хўжалиги жорий ишлаб ҳосил ҳаснуч учун жами 62 гектар экин майдонининг 33 гектарига пахта, 24 гектарига бүгдой, қолган кисмига тарвуз, турли дуккакли ва мойли экинлар ёди. Айни кунларда ҳўжалик далаларида бўгдой ўрим-йигими ниҳоясига етган. Режа бажаралиб, омборлар донга тўлди. Ҳўжаликда нафақат пахта, галлачилик ва пилчалик, балки эртаги ҳамда кузыги

сабзавот ва полиз экинлари етиширишга-да алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шу боис, ишчиларнинг моддий манбаатдорлиги юкори.

— Юз йил сараторнинг иссиғида ишласанту, меҳнатнинг яриша рагбат кўрсатмаса, ҳеч курса, кўнгил сўрамаса, еб-ичишинг, рўзғоринг ҳақида қизиқмаса, дехқон учун бундан оғири йўқ. Фермерлик ҳаракати энг аввало дехқоннинг қадр-кимматини жойига кўйди. Давлатнинг ўзи бош бўлиб ерни дехқонга — ўз эгасига топширид. “Мана, е сенини, эк, парваришила, ўзинг ҳам маңафат кўр, ҳалқинг ҳам баҳраманд бўлсин!”, — дейди оила аъзоларига кунлик илиш тақсимотини аниқ-тиник белгилаб, яна даласига отланаётган Муқаддас опа.

Унинг шукух билан айтганича бор. Тарихан қисқа давр ичида мустақил Ўзбекистон аҳоли эҳтиёжини тўла таъминлабгина қолмай, кишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари билан жаҳон бозорида ўз ўрнига эга бўлди. Албатта, бу кунларга осонликча эришилмади. Аввало, агарар соҳада олиб борилган изчил ислоҳотлар муваффақият омили бўлди. Пахта экилавериб, “увадас чиқиб кетганд” ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, тармоқни техник ва технология модернизациялаш, фермерликни ҳар томонлама қўллаб-кувватлаш, уларга зарур

шарт-шароитлар яратиш янги имкониятлар эшигини очди.

“Бундан 35 йил муқаддам пахта экилавериб, силласи курған экин майдонларига бутун бир қаранг, ўзгариш устига ўзгариш. Ернинг оҳанрабоси борлигини билганимда аввалорқ фермер бўлардим”. Муқаддас “бозорком”нинг далала ўтиб бораётганини қўғайликлар уй ичкарисидан ҳам билиб туришиди.

Фермерлик аёлни дала йўлида кузатарканмиз, бутун бу йўлларда эскирган мотоцикларини “патиллатиб”, умрини елга совураётган бригадир ёки табелчини эмас, шинам кабинаси ойнасадан дилбар кўшиқ жаранг сочэтган, замонавий автомобил хайдаб бораётган сувчини, механизаторни кўрамиз. Қўйларини пешонасига равок қилиб, далаларга мамнун боқаётган фермернинг бугдойзордан эсан ифордан кўнгли тозаради. Тозармасини?! Ахир ер ўзиники. Қайси ерга нимани ва қачон экини ўз ҳал қиласди. Банда — хисод ракамида даромад-у маблаги бисёр. Энг мухими, ортида бемаврид “бўл, ҳа бўл!”, дей қистовчи ўйқ. Ана шудир фермернинг бахти, ана шу баҳт замидидир — эл-юрт фаровонлиги, ободлиги, кўнгиллар хотиржамлиги, тинчлик ва тутувлик неъмати.

Жаҳонгир ТЎХТАСИНОВ

Янги нашр

Бугун биз тобора ривожланиб бораётган даврда яшамиз. Ҳаётимизни мобил алоқа воситалари, турли гаджетлар ва интернетиз тасаввур эта олмайдиган даражага етдик. Сўнгги пайтларда инсон аклзаковатининг маҳсулоти бўлган сунъий интеллект ҳам унча-мунча юмушларимизни ўз “зиммаси”га олаётгани ҳам бор гап.

ИЛМИЙ ЖУРНАЛ

Ҳа, бутун аҳборотни тезкор тарқатиш ва уни қабул қилишда интернет нашрлари билан беллашиб бўлмайди, бироқ босма оммавий аҳборот воситаларининг жамиятдаги ўрнини ҳам бошқа нарса боса олмаслигини эътироф этишимиз зарур. Чунки газета ва журнallар нафакат чукур таҳлил ва мулоҳаза билан ёзилган, ўқувчини мушоҳадага чорловчи мақолаларни ёзган қўлчукни аҳборот воситаси балик, инсоннинг эндишувчи маънавий сарчашмаси, қолаверса журналистика соҳаси учун том маънода саводи, касбининг устаси бўлган кадрларни етишириб берувчи мактаб ҳамдир.

Тўғри, сўнгги йилларда босма оммавий аҳборот воситаларига бўлган эътибор бироқ сусайгандек, янам тўтириғоги босма нашрлар бозор иктисолидиётни бўронларига доц. бера олмаяти, аммо ўз ўқувчилиги га бўлган қизиқарли нашрлар ҳам оз эмас. Айнича, илмий-тадқиқотларнинг муҳим фактлари ўзлонганини мунтазам мутолаа қилувчи муштарилик жада кўп. Эътибор кўйсангиз энг катта аудиторияга эга бўлган онлайн нашрлардан тортиб, энг қизиқарли информации дастурлар ҳам ўз саҳифаларида фермернинг макалалари ўзбек, рус ва инглиз тилиларда чоп этилган оламшумул қашфиётлар, тадқиқотлар тағсилотларини ўз мухлисларига етказишига ошиқади.

Шуни мамнуният билан айтишимиз мумкини, Қишлоқ ҳўжалигига билим ва инновациялар милий маркази раҳбарияти ташаббуси билан янги илмий нашр фаолияти йўлга кўйилди. Милий марказ мусасислигига чоп этиладиган янги нашр “Инновациянаг агротехнологиялар” деб номланди. Ушиб журнал саҳифаларида агарар соҳада илмий-тадқиқотлар олиб бораётган илим аҳлининг тадқиқотлар жаёнларида қўйла киритган муҳим фактларига асосланган мақолалари ўзбек, рус ва инглиз тилиларда чоп этилади. Журнал бир йилда тўрт маротаба чоп этилади.

Қадрли олимлар! Ушиб янги нашр сизнинг доимий минбанингиз ва ҳамроҳингизга айланади. Уни дунёга машҳур қилиш эса сизларнинг мамлакатимиз агарар соҳасини юксалитириб, иктисолидиётни мустаҳкамлашга хисса кўшадиган оламшумул қашфиётларнинг виҳодирига бўлганини юртимаган. Журнал таҳтирияти эса тағсилотларни муштариликларга етказиша сизга энг ишончли ҳамкор бўлишга ҳаракат қиласди. Умид қиласмики, янги нашр илмий жамоатчилар ва муштариликларга мансур бўлади.

Ўзлонг

“SQB Insurance” суғурта компанияси акциядорлик жамиятининг

“Чет элга чиқувчиларни суғурталаш” бўйича UZ_SQB: 0000478, UZ_SQB: 0001000, UZ_SQB: 0002068 сонли суғурта полис бланкалари йўқолганданлиги сабабли юридик кучини йўқотганлиги ва хеч қандай жаворгарлик олиб борилмаслиги маълум қилинади.

АҲОЛИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ ШУНЧАКИ СТАТИСТИКА ЭМАС

Аҳолининг турар жой, уй-рўзгор буюмлари, озиқ-овқат маҳсулотлари, кийим-кечак, тиббий асбоб-усқуналар ва дори-дармонлар, ижтимоий ҳисматлар, иш ўринларига бўлган эҳтиёжига доир ўзбекистон учун муҳим аҳамиятга бўлган аҳборотни аҳоли тўғрисидаги ишончли маълумотлар асосидагина аниқлаш мумкин.

Дунёдаги ҳар бир давлат, ўзининг аҳолиси ва унинг яшаш ҳолати бўйича ишончли маълумоттага эга бўлиш мақсадида маълум бир беғлиланган даврларда аҳолисини рўйхатга олиб боради. Кўпчилни давлатларда аҳолини рўйхатга олиш жорий аширилди. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шунчаки статистика эмас, у умумдавлат миқёсидаги кенг кўламили тадбир, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади. Бўнинг натижасида нафакат аҳолини рўйхатга олишдан кейин ўтган вақт давомидида ушбу кўрсаткивларни бўйича аҳолини рўйхатга олишни аниқлашади. Аҳолини рўйхатга олиш шун